

MÅNADSBREV

ÅLANDS REPRESENTATION I HELSINGFORS

*Johan Ehn,
Ålands representant i Helsingfors*

*Lena von Knorring,
specialsakkunnig i Ålandsfrågor*

OKTOBER 2023

Förord

Hösten är här och arbetet vid representationen har kört i gång med full fart. Arbetet denna höst är lite annorlunda än ifjol och då främst av två orsaker; ifjol började vi bygga upp en helt ny verksamhet och i år är det val till lagtinget. Det som ändå går som en röd tråd i vårt arbete är att kontinuerligt jobba med att öppna, knyta och upprätthålla goda kontakter och band mellan de två regeringarna i Mariehamn och Helsingfors. När valet är över börjar därför ett stort arbete med att etablera relationerna mellan de nyvalda i respektive städer.

Det säkerhetspolitiska läget i världen är fortsatt mycket spänt och någon avsvälning kan man på inget sätt skönja. Detta påverkar naturligtvis Åland på samma sätt som övriga världen men för Ålands del leder det också till diskussioner, vilket syns tydligt i det som skrivits i media under den senaste månaden, kring den mycket speciella lösning med demilitarisering och neutralisering som omgärdar Ålandsöarna. Vi väntar nu på den juridiska utredning som Utrikesministeriet håller på att slutföra på uppdrag av republikens president Sauli Niinistö. Till media har det läckt uppgifter om att man ser stora juridiska utmaningar med att ändra Ålandsöarnas säkerhetspolitiska status. Från åländsk sida avvaktar vi naturligtvis att rapportens slutförs men jag konstaterar ändå att ur vår synvinkel har fram tills idag inte framkommit något som gör att en förändring skulle vara till nytta. Snarare vill jag framhålla att det i tider som dessa är extremt viktigt att göra sitt yttersta för att skapa stabilitet och det är också något som demilitariseringen och neutraliseringen bidragit med under lång tid och som helt tydligt också gör det i nuvarande läge. Diskussionerna lär dock fortsätta ännu en tid framöver.

Slutligen så vill jag påminna er om att ni alltid är välkomna till representationen på Annegatan. Detta oberoende om det är något eller några frågor som ni behöver hjälp med, frågor som ni anser att vi borde lyfta till diskussion eller om ni bara vill träffas för en pratstund över en kopp kaffe eller te. Ring gärna mig eller Lena före så ser vi till att hitta en tid då vi är på plats.

Ha en fin höst!

Johan Ehn, Ålands representant i Helsingfors

Hänt under månaden som gick

Ålands representation deltog i Folktingets inflyttningsmingel

Den 6.9 ordnade Folktinget ett inflyttningsmingel där både Johan Ehn och Lena von Knorring från representationen deltog. Folktinget har bytt lokal och flyttat en våning upp i samma hus som tidigare vid Snellmansgatan 13 A i Helsingfors.

Folkpensionsanstalten besökte Åland

Den 21.9 besökte representanter från Folkpensionsanstalten Åland. På programmet stod möten mellan landskapsregeringens social- och miljöavdelning och gästerna från FPA. Ålands representant i Helsingfors deltog under delar av besöket och informerade bl.a. om verksamheten vid representationen.

Finansministrarna möttes i Helsingfors

Ålands finansminister Roger Höglund (C) hade ett möte med finansminister Riikka Purra (Sannf) i Helsingfors den 22.9.

Minister Purra och minister Höglund

Ålandsakademin – tjänstemän från ministerierna lärde sig om Ålands beredskap

Den 21 - 22 september ordnades den så kallade Ålandsakademin på Åland för tjänstemän vid ministerierna. Ålandsakademin har ordnats sedan 2017 och detta var den fjärde i ordningen. Ålands landskapsregering bjöd in tjänstemän vid ministerierna som arbetar med frågor som berör Åland för att informera dem om Åland och självstyrelsen.

Denna gång var temat Ålands beredskapssituation. Sammanlagt 18 tjänstemän besökte Åland. Utöver basinformation om Ålands självstyrelse fick deltagarna göra studiebesök till bland annat Ålands polismyndighet, Ålands sjöbevakningsstation och Ålands hälso- och sjukvård. Programmet var fullspäckat med föreläsningar utöver studiebesöken och deltagarna fick möjlighet att träffa tjänstemän och personer i ledande ställning på Åland. Ålandsakademin ger möjlighet att knyta viktiga kontakter och tanken är att det blir lättare för tjänstemännen att kontakta varandra i olika ärenden efter att man har träffats. Lantrådet Veronica Thörnroos bjöd gästerna på middag vid GE-villan och de fick samtidigt en inblick i hur viktig sjöfarten har varit för Åland.

Efter två dagar av intensiv information avslutades Ålandsakademin med en glimt av Skördefesten då gästerna fick besöka Judys Konst & Keramik, Bolstaholm och som sista punkt i programmet avnjuta en Skördefestbuffé på Restaurang Soltuna i Geta.

Möte med Ålandsministern och Europa- och ägarstyrningsministern i Helsingfors

Den 29.9 ordnades möten mellan lantrådet och två ministrar i Helsingfors. Det första mötet hölls med lantrådet Veronica Thörnroos (C) och Ålandsminister Anna-Kaisa Ikonen (Saml.). Man diskuterade samarbetet mellan självstyrelsen och Statsrådet samt den fortsatta processen med förnyandet av Självstyrelselagen. Det andra mötet hölls med EU-minister Anders Adlercreutz (Sfp) vid vilket diskuterades Ålands möjlighet till en egen plats i EU-parlamentet.

Vice lantrådet Jansson, minister Ikonen, Lantrådet Thörnroos.

I lantrådets delegation deltog även vicelantrådet Harry Jansson (C), senior rättsakkunnig Niclas Slotte och Ålands representant i Helsingfors Johan Ehn.

Minister Adlercreutz, lantrådet Thörnroos och vice lantrådet Jansson.

Förtidsröstning vid Ålands representation

Förtidsröstning i kommunal- och lagtingsvalet på Åland ordnades vid Ålands representation i Helsingfors lördagen den 30 september, söndagen den 1 oktober och måndagen den 2 oktober. Sammanlagt 48 personer passade på att rösta vid representationen. Ålands representation i Helsingfors visade sig vara bra lämpad för förtidsröstning med sitt centrala läge.

Valfunktionär Anna Bäck från Mariehamn som studerar det tredje året vid Yrkeshögskolan Arcada.

Ålands vänner i Helsingfors r.f. höll sitt årsmöte vid Ålands representation måndagen den 9 oktober. Den anrika föreningen som grundades 1947 samlar ålänningar och Ålandsvänner i Helsingfors med omnejd och verkar för en god kontakt mellan Åland och föreningsmedlemmarna.

Man valde en ny ordförande och styrelse. Isabell Storsjö som varit föreningens ordförande under de senaste åren lämnade över stafettpippen till Pontus Flink. Till viceordförande utsågs Guy Baarman och övriga medlemmar i styrelsen är Sverker Skogberg, Nina von Numers, Carl Edlund, Staffan Bruun och Stefan Ekholm.

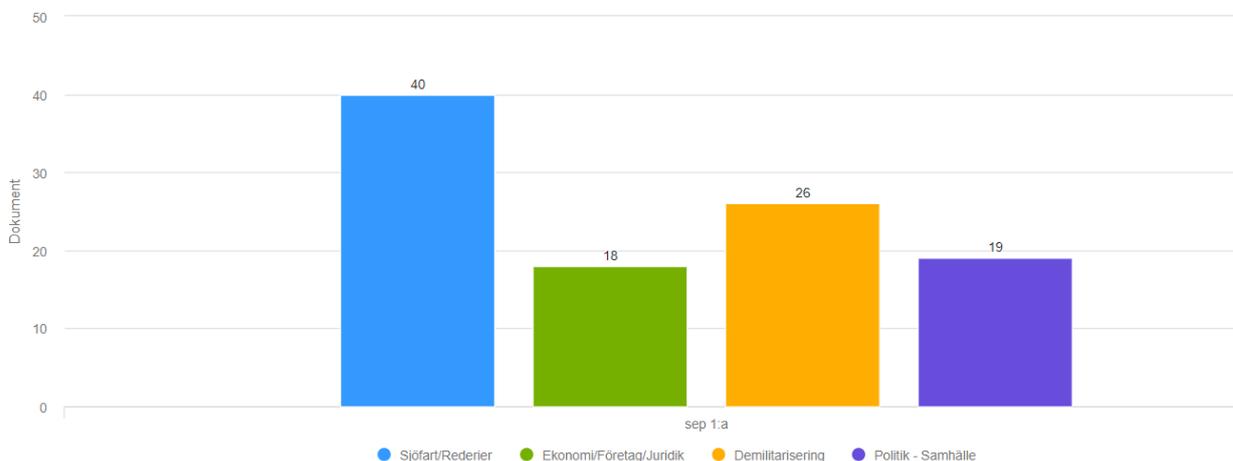
Ålandsvänner i Helsingfors.

Under arbete

- Planeringen fortsätter för att förverkliga **Ålandsdagen i skolan**. Ålandsdagen i skolan kommer 2024 att ordnas i samband med Nordens dag som uppmärksammas i skolorna fredagen den 22 mars 2024.
- **Utdelning av boken "Åland, vårt Åland"** till riksdagsledamöterna. Samtliga riksdagsledamöter i Finlands riksdag kommer att få ett exemplar av Daniel Erikssons bok "Åland vårt Åland" och bifogad information om Åland.
- **Följandet av valet på Åland** samt arrangemang och uppgifter i samband med regeringsbytet.

Åland i finländsk media september 2023

Sep 1, 2023 - Sep 30, 2023

Källa: Meltwater

Vad har de finländska nyheterna handlat om under september som berör Åland och där Åland omnämns?

Det ryska konsulatet på Åland fortsätter att engagera. Likaså att ålänningarna är flitiga deltagare i de frivilliga försvarskurserna som ordnas. Det stundande kommunal- och lagtingsvalet på Åland har också intresserat media. Många av artiklarna om sjöfart och rederier har handlat om fraktfartyget Leonie som gick på grund utanför Åland.

Nedan presenteras några exempel på artiklar och innehåll sorterat under rubrikerna Politik och samhälle, Demilitarisering, Ekonomi/Företag/Juridik samt Sjöfart/Rederier.

Politik och samhälle (19)

- Insändare av Camilla Gunell (S) som uttrycker besvikelse för regeringen och SFP. (HBL 16.9)
- Insändare av Stig Abrahamsson i Mariehamn som anser att SFP inte hade ryggrad nog. (HBL 12.9)
- Monica von Frenckell har tillsammans med en grupp från Åland fört förnödenheter till Ukraina. (Svenska Yle 16.5)

- Man har tittat på olycksstatistik i Finland och över lag klarar sig Österbotten bra, men Åland klarar sig ännu bättre i jämförelsen. (Svenska Yle 16.9)
- Budgetmanglingen har pågått i riksdagen och man har diskuterat huruvida stöden till flygtrafiken ska fortsätta. Även Mariehamns flygtrafik har diskuterats. (Yle 18.9, HS 17 och 18.9)
- Ålandsexemplet eller Ålandsmodellen nämns i sammanhanget när man rapporterar från Azerbajdzjan och Nagorno-Karabach. Armenierna hade möjlighet att sluta ett för dem bättre fredsavtal för fyra år sedan, innan Azerbajdzjan fick ett militärt grepp om området. Karabach erbjuds en omfattande autonomi med Ålandsmodellen som exempel. (Svenska Yle 24.9)
- Rapport om det kommande valet på Åland och intervjuer med Mats Adamczak vid Åland Gallup och Johan Ehn Ålands representant i Helsingfors om deras syn på de viktigaste valfrågorna. (Svenska Yle 26.9)
- Om stödet för de uppställda presidentkandidaterna bland SFP politiker. Ålands riksdagsledamot Mats Löfström som hör till SFP, men sitter med i Svenska Riksdagsgruppen säger sig inte stöda någon särskild kandidat. Enligt Mats finns det många bra kandidater och han vill gärna värna om goda åländska kontakter till samtliga. (Svenska Yle 29.9)
- Ålänningarna går till val. (Yle 30.9)

Demilitarisering (26)

- Den sannfinländska riksdagsledamoten Vilhelm Junnila (Sf.) anser att värnplikten i fortsättningen bör gälla också ålänningar. (Uusi M lehti 7.9)
- Utrikesminister Elina Valtonen (Saml.) uttalar sig om utredningen som Utrikesministeriet gör om den rättsliga ställningen gällande det ryska konsulatet på Åland. Utredningen beräknas vara klar i slutet av oktober eller i början av november. I artikeln nämns att Åland håller kommunal- och lagtingsval den 15 oktober och minister Valtonen uttrycker att det är bra att också diskutera med den kommande landskapsregeringen om ärendet. (Mtv.fi 16.9)
- Riksdagens talman Jussi Halla-aho vill strama åt Finlands linje gällande beviljande av pass. I samma artikel säger han sig vara beredd att stänga det ryska konsulatet på Åland och diskutera demilitariseringen. (Turun Sanomat 16.9)

- "Ålands rikaste man vill inte ha soldater till ön". Vi behöver ingen armé till Åland, jag litar helt på Finlands försvar, säger Anders Wiklöf i intervjun. I artikeln hänvisar man också till Mats Löfströms tidigare kommentarer i samma ämne. Även han är nöjd med det rådande läget och ser inte något nödvändigt behov av en förändring gällande försvaret av Åland. Wiklöf vill i artikeln inte kommentera situationen om det ryska konsulatet på Åland. (Iltalehti 18.9)
- Den tidigare diplomaten Hannu Himanen hoppas att det ryska konsulatet på Åland stänger i höst. Fredsinstitutets direktör Sia Spiliopoulou Åkermark håller inte med och befarar att en stängning skulle kunna ge upphov till en polarisering av situationen. Hon påpekar också att Finland eller andra stater inte ensidigt kan säga upp internationella avtal och man kan inte ensidigt ändra sedvanerättsliga regler. (Yle 22.9)
- Ett medborgarinitiativ till en stängning av det ryska konsulatet på Åland har pågått och är nu inne på slutrakan. Ett medborgarinitiativ behöver samla in 50 000 underskrifter inom sex månader för att tas upp till behandling i riksdagen. Eftersom gränsen på 50 000 namn behöver nås inom ett halvt år så spekuleras det i om man hinner få ihop tillräckligt med namn. (Verkkouutiset 23.9)
- Polisen avbryter förundersökningen om skadegörelse på ryska konsulatet i Mariehamn. Förundersökningen har gällt att någon har kastat en ölfaska mot konsulatet, men nu läggs alltså förundersökningen ner. (Yle, Hbl, Turun Sanomat, Iisalmen Sanomat 25.9)
- De frivilliga försvarskurserna har fortsatt att engagera ålänningarna. Ca. 50 ålänningar deltog i militärgrundkurs i Niinisalo. "Vi är alla finländare – så säger ålänningar om kritiken mot att de deltar i försvarsutbildning". (NettiTV 27.9)
- "Ålänningar tränade krig i Niinisalo – men vill hellre göra det hemma på Åland". I artikeln intervjuades Johan Sundblom, Anders Wiklund, Jonas och Daniela Back. (Yle 27.9)
- Medborgarinitiativet om stängning av det ryska konsulatet på Åland har uppnått 50 000 namnunderskrifter. (Iltä-Sanomat, Svenska Yle, HBL, Verkkouutiset, Uusi Suomi, Yle 27.9)
- Ryska politikern Vladimir Dzabarov anser att Finland visar sina sympatier för Nato genom att stänga det ryska konsulatet. (Yle 27.9)

- Medborgarinitiativet om stängning av det ryska konsulatet som nyligen samlat in 50 000 namnunderskrifter som behövs under en tidsperiod på sex månader för att tas upp till behandling i riksdagen går inte vidare. Initiativ som gäller internationella avtal behandlas inte av riksdagen. (MTV, HBL 28.9)

Ekonomi/företag/juridik (18)

- Åland Destillery som ägs av Michael Björklund samlar in pengar för att ta sig vidare ur uppstartfasen. (HBL 1.9)
- Solenergi ger Ålands trädgårdshall energivinst. (Landsbygdens Folk 7.9)
- Lantmäteriverket som har hand om bostadsdatasystemet gör en informationsturné i Finland och kommer till Åland den 20 november. Man erbjuder hjälp till husbolag med att överföra aktieböcker. (STTinfo 18.9)
- Paf:s vd Christer Fahlstedt om den striktare spelregleringen och spelreklam. (Yle 20.9, Kauppalehti 25.9)
- Flexens Ab:s planerade vätgasanläggning i Karleby kräver mera undersökningar om inverkan på havet och undervattensmiljön. (Yle 28.9)
- Ilmatar presenterade utredning om den planerade havsvindkraften norr om Åland. (HS 27.9, HBL 28.9)
- Hovrätten gav sin dom om Åland Post. (Yle, MTV, Ilta-Sanomat 29.9)

Sjöfart/Rederier (40)

- Det finländska fraktfartyget Leonie körde på grund i Ålands skärgård och kaptenen misstänks för sjöfylleri. (Demokraatti, HS, HBL, Iltalehti, Aamulehti, MSN, Suomenmaa, Maaseudun Tulevaisuus, Yle, Ilta-Sanomat, MTV, Aamulehti, Karjalainen, Vasabladet, Valta Media 1–4.9)
- Fraktfartyget Leonies kapten misstänks för flera brott. (HBL, Iltalehti 16.9)
- Mellan Åbo och Stockholm planeras en "grön sjöfarled" som skulle innebära att frakt och passagerare inom denna skulle kunna färdas koldioxidneutralt. (HS 7.9)
- Antalet passagerare och mängden frakt minskade under sommaren – det är svårt att komma upp i samma siffror som innan "Corona-tiden". (TS 7.9)

- Viking Grace och Glory besvärades av inställda avgångar den 7–8.9 på grund av systemfel gällande Viking Grace. (Turun Sanomat, Yle, Ilta-Sanomat, HBL 7–8.9)
- Finnlines börjar trafikera på rutten Nådendal – Kapellskär 15.9 via Åland med sitt nya fartyg FinnSirius som levererades från Kina i början av månaden. (Yle, Turun Sanomat 12.9 och Kauppalehti 16.9, Osto ja logistiikka 18.9)

Sammanfattningen är gjord av Lena von Knorring, specialsakkunnig i Ålandsfrågor vid Ålands representation i Helsingfors med Meltwater som källa.